

Teresa Kurdziel, Aleksandra Hallmann-Mikołajczak

Oddział Opracowania Rzeczowego i Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku

Forum Bibliotek Medycznych 1/1, 414-416

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- Współpraca z bibliotekami regionu i bibliotekami medycznymi, głównie poprzez udział w konsorcjum, wspólne organizowanie szkoleń, zakup oprogramowania.

Mgr Teresa Kurdziel

Mgr Aleksandra Hallmann-Mikołajczak

Gdańsk – AM

ODDZIAŁ OPRACOWANIA RZECZOWEGO I INFORMACJI NAUKOWEJ BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W GDAŃSKU

Informacja Naukowa w Bibliotece Głównej AMG działa w ramach Oddziału Opracowania Rzeczowego i Informacji Naukowej. Jest to połączenie logiczne, ponieważ bibliotekarze pracujący przy tematowaniu książek do katalogu przedmiotowego są specjalistami w zakresie słowników haseł przedmiotowych i Tezaurusu Medycznego oraz MESH. Ich wiedza przekłada się na efektywne wyszukiwanie informacji z baz danych (PBL, Medline, kiedyś również Index Medicus) oraz z katalogu przedmiotowego biblioteki. W Oddziale pracują 4 osoby (w tym kierownik). 3 osoby znają bardzo dobrze język angielski, dwie pracują również przy tematowaniu nabytków do katalogu przedmiotowego. Ponieważ musimy zapewnić obsadę Czytelni przez 7 dni jesteśmy wspomagani przez jednego bibliotekarza specjalistę od baz czasopism w wersji elektronicznej.

Czytelnia Informacji Naukowej została wyodrębniona jako osobne pomieszczenie w 1981 roku i wyposażona w część stolików dla czytelników. Pierwszy komputer jaki zakupiono do Biblioteki stanął właśnie w Czytelni Informacji Naukowej w 1991 roku. Przeznaczony był do korzystania z bazy Medline (baza obejmowała ostatnie 10 lat). Wszystkie kwerendy wykonywali bibliotekarze. Nastąpił wtedy oszałamiający wzrost ilości opracowywania kwerend, z około 50-70 rocznie w poprzednich latach do prawie 2000 w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych. Początkowo wyszukane publikacje były drukowane, następnie nagrywane na dyskietki.

Obecni Czytelnia Informacji Naukowej wyposażona jest w cztery stanowiska komputerowe przeznaczone do korzystania z wszystkich baz danych oraz czasopism elektronicznych dostępnych w sieci AMG. Posiada także miejsca do czytania literatury drukowanej i przeglądania podręcznego księgozbioru. Dodatkowe dwa komputery

przeznaczone są do pracy dla bibliotekarzy Informacji Naukowej oraz jeden komputer dla pracownika Wypożyczalni Międzybibliotecznej – bowiem te dwie agendy znajdowały się zawsze obok siebie.

W Czytelni udostępniamy następujące bazy:

- PBL
- Medline – OVID
- Embase – OVID
- Current Contents Life Sciences
- Journal Citation Reports (ISI)
- Proquest Digital Dissertations (USA)
- Internetowe Archiwum Prasowe
- Czasopisma pełnotekstowe w wersji elektronicznej
- Bazy własne w Internecie:
 - Bibliografia Publikacji Pracowników Naukowych AMG
 - Ranking Pracowników, Wydziałów i Jednostek
 - Wykaz Nowych Nabytków Zagranicznych
 - Katalog SOWA on-line
- Podręczniki i atlasy na płytach CD
- Pakiet MS Office

W ramach upowszechniania się komputeryzacji w AMG – coraz więcej pracowników i studentów uzyskiwało dostęp do baz danych i próbowało samodzielnie wyszukiwać piśmiennictwo. Pracownicy Czytelni prowadzili i nadal prowadzą szkolenia indywidualne przy komputerach – w rezultacie malało zapotrzebowanie na wykorzystywanie kwerend na zlecenie. W roku 2002 wykonaliśmy ich tylko 517, natomiast przeszkoliliśmy indywidualnie przy komputerach około 1200 czytelników. Wykonane kwerendy nagrywamy na dyskietki i płyty CD, a także coraz częściej przesyłamy je pocztą elektroniczną. Do zadań naszego Oddziału należy również: redagowanie strony internetowej, przygotowywanie wystaw nowości oraz wystaw tematycznych, organizacja i prowadzenie praktyk studentów bibliotekoznawstwa, a także prowadzenie innych szkoleń.

Prowadzimy: bieżące szkolenia indywidualne, grupowe szkolenia z baz danych dla słuchaczy Studium Doktoranckiego, szkolenia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów pierwszego roku. W październiku tego roku przeszkoliliśmy prawie 800 studentów, w grupach 20 osobowych.

Od grudnia tego roku rozpoczynamy grupowe szkolenia użytkowników Informacji Naukowej. Szkolenia początkowo będą przeprowadzane dla osób zainteresowanych wyszukiwaniem w PBL, Medline i Embase oraz w bazach czasopism w wersji elektronicznej. Grupa szkoleniowa będzie liczyła nie więcej niż 10 osób i w czasie jednego 45 minutowego szkolenia zapozna się z wybraną wcześniej bazą.

Umożliwia nam to dopiero, co otwarta Pracownia Multimedialna wyposażona w 10 komputerów.

Wydaje się, że położenie nacisku na szkolenia użytkowników Informacji jest właściwym kierunkiem działania w powstającym społeczeństwie informacyjnym.

Tak Czytelnia Informacji Naukowej jak i Pracownia Multimedialna są szeroko dostępne dla czytelników: od godziny 9.00 rano do 19.45 w dni powszednie, w soboty od 9.00 do 15.00 oraz w niedziele od 10.00 do 13.30. Jeszcze w 2001 roku Czytelnia Informacji Naukowej była nieczynna w niedziele. Obecnie przy tak dużej liczbie studentów byłoby to nie do pomyślenia. Średnia ilość wizyt w Czytelni Informacji Naukowej to 30 osób, natomiast w Pracowni Multimedialnej 60.

Prawo do korzystania z obu Czytelni mają pracownicy i studenci AMG oraz innych uczelni naukowych Trójmiasta, a także lekarze z całego regionu gdańskiego.

Za szkolenia oraz wykonywanie kwerend nie pobieramy opłat. Taka jest decyzja władz Uczelni.

Dyżury w Pracowni Multimedialnej obsadzone są na zmianę z pracownikami Czytelni Czasopism, obok której Pracownia się znajduje.

Mgr Anna Majewska-Piątkowska

Mgr Eugenia Popławska

Katowice – ŚAM

PREZENTACJA DZIAŁU INFORMACJI BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ ŚLĄSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W KATOWICACH

Biblioteka ŚAM powstała równocześnie z Uczelnią w 1948 roku w Rokitnicy. W następnych latach szybko rozwijająca się Akademia powoływała nowe wydziały na terenie województwa katowickiego: w Zabrze, Katowicach i Sosnowcu. W 1964 r powołano Bibliotekę w Katowicach i zlokalizowano ją w budynku przy ul. Poniatowskiego 15. Biblioteka w Katowicach pełniła od początku funkcję Biblioteki Głównej ŚAM. W nowej strukturze Biblioteki zorganizowano m.in. Dział Bibliograficzno-Informacyjny, którego działalność zaspokajała potrzeby informacji naukowej katowickiego środowiska akademickiego i medycznego.

Od roku 1975 Dział Informacyjno-Bibliograficzny skupiał się przede wszystkim na wydawaniu bieżącej Bibliografii Pracowników SAM oraz retrospektywnym uzupełnieniem wydawnictwa za lata 1948-1975.

Informację naukową prowadzono przy wykorzystaniu drukowanych medycznych źródeł bibliograficznych (np. Index Medicus, Current Contents, Excerpta Medica,